

юридичного, медичного тощо) процесу у ВНЗ, а й соціально-професійне його оточення, студентська референтна група, засоби масової інформації, громадські об'єднання студентів тощо.

Результатом соціалізації студента є: вироблення і трансформація власної системи поглядів на життя та ціннісні орієнтації, формування життєвого ідеалу; засвоєння культури людських взаємин і соціально-професійних функцій; формування індивідуального стилю навчально-професійної діяльності та власної моделі моральної поведінки; опанування професійною діяльністю та формами ділового спілкування.

Література:

1. Виноградова В. Проблеми соціалізації студентської молоді // Соціальна психологія – 2007. – Спецвипуск. – С. 150 – 154.
2. Тарасова Т.Б. Психологічні особливості студентства.- Суми, 2004.- 50с.

ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОВИЗНАЧЕННЯ ТА ТРУДОВИХ ОРІЄНТАЦІЙ МОЛОДІ

Аношкіна О.В., СумДУ

Сьогоднішній кризовий стан суспільства породжує та загострює чимало молодіжних проблем, серед яких чи не найголовніша є отримання освіти, щоб знайти своє місце у суспільстві. Освітні програми повинні прищеплювати такі професійні навички, які будуть використовуватись і в сьогоднішньому, і в завтрашньому світі. Українські дослідники О.І.Вишняк, Є.І.Головаха, Н.П.Лукашевич, Л.Г.Сокурянська, (1,2,3,4) визначають молодь як соціальну спільноту, що посідає певне місце в соціальній структурі суспільства й набуває соціального статусу в різноманітних соціальних структурах (соціально-класових, професійно-трудових, соціально-політичних тощо), має спільні проблеми, соціальні потреби та інтереси, особливості життєдіяльності тощо. Саме в молодості динамічно відбувається формування соціальних мотивацій, самоаналіз та швидкість реакції, формування професійного самовизначення.

Актуальними сьогодні у підготовці молоді до професійної та наукової діяльності є адаптація системи освіти до врахування двосторонніх вимог: з одного боку - реальних потреб економіки,

що диктуються сучасним розвитком науки і техніки, екології, демографічною ситуацією, дефіцитом політиків нової формації; а з іншого - становленням ринкової економіки, а отже потребою у підприємницьких здібностях, мобільності, готовності до вдосконалення і підвищення кваліфікації. Треба встановити тісніші зв'язки між освітою та соціально-економічним життям, наприклад, укладаючи угоди між школою-фірмою, місцевою промисловістю-освітніми радами тощо.

Перехід від освіти до праці стає для молоді все важчим. А тому освіта й підготовка повинні бути достатньо широкими і гнучкими, щоб забезпечити можливість переходу від одного виду або рівня до іншого, включаючи доступ до різноманітної вищої освіти. Потрібно докласти зусиль, щоб зменшити різницю в престижності різних видів освіти і підготовки та забезпечити усім молодим людям можливість вибору між кількома видами загальної і професійної підготовки. Хоча впродовж останніх років вживались заходи з адаптації системи освіти України до нових соціально-економічних і політичних умов, ще не вдалось подолати відособлення освіти від зростаючих потреб суспільства. Значною мірою освіта залишається орієнтованою на запити минулого, з пануванням планової економіки, що виключає конкуренцію та інноваційну модель освіти. Ринкова орієнтація зачепила освіту лише побіжно, що цілком закономірно, оскільки досі повністю відсутня її економічна стратегія. Економіка освіти не розроблена навіть на концептуальному рівні, не кажучи вже про її фінансово-економічне та кадрове забезпечення.

Поліпшення підготовки фахівців нового покоління вимагає удосконалення механізму держзамовлення на спеціалістів за соціально-економічними пріоритетами; системної поетапної науково-організаційної й технологічної перебудови всіх навчальних закладів, спрямованої на піднесення якості освіти й культури, професійної компетентності та мобільності, інтеграцію вищих навчальних закладів із закладами профтехнавчання.

Як не прикро, але й до сьогоднішнього дня залишився конфлікт між теорією і практикою. Тому сьогодні важливо не

тільки чому навчати, але й як навчати, адже саме це може стати однією з причин безробіття молоді. За статистикою, майже половина випускників українських професійно-технічних закладів і ВНЗ зі своїми дипломами поповнюють лави безробітних. Якщо говорити саме про викладачів, які викладають у ВНЗ, то слід відзначити, що специфіка викладання повинна бути більше направлена на практику. Неодмінно потрібні вміння знаходити собі роботу, професійна мобільність та компетентність, здібність до аналізу. Адже, працевлаштування молодих людей, допомога в соціальній адаптації до ринку праці безпосередньо впливає на соціальну безпеку країни, її реформування та перспективи розвитку, стає найважливішим завданням як суспільства, так і держави. Отже можна зробити висновок, що саме якісна освіта сприятиме досягненню успіху як кожного окремого індивіда, так і держави в цілому.

Література

1. Вишняк О.И. Молодежь Украины: ожидания, ориентация, поведение. - К., 1993
2. Головаха Є.І. Життєва перспектива і професійне самовизначення молоді. - К., 1989
3. Лукашевич Н.П. Виробнича адаптація молоді: сутність, функції, керування. - К., 1990
4. Сокурянська Л.Г. Образование в контексте трансформации современного общества//Вісник ХНУ ім.В.Н.Каразіна, №62, 2000, с.26-32

ОМАНЛИВІ ЦІННОСТІ ЯК ОДНА З ПРИЧИН ПСИХОЛОГІЧНИХ НЕГАРАЗДІВ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ

Колісник Л.О., викладач СумДУ

Темп життя сучасної людини став за межевим. Зникли загрози, до яких людина призвичаювалась століттями, а виникли ті, до яких ми не маємо генетичної програми захисту. Зокрема, тривогу викликає наступне.

Об'єми інформації, яка надходить – величезні. Інформація накриває сучасну людину з головою і вона просто не в змозі переробити її. Окрім цього, людина оточена світом машин і